

**STATUT
ZWIĄZKU GMIN WIEJSKICH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

*Tekst jednolity uchwalony na XVIII Zgromadzeniu Ogólnym ZGW RP
Poznań, 25 marca 2004 r.*

**Rozdział 1.
Postanowienia Ogólne**

§ 1. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej Związkiem, jest dobrowolnym stowarzyszeniem o zasięgu krajowym.

§ 2. Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Siedzibą Związku jest P o z n a ń.

§ 4. Związek może powoływać swoje przedstawicielstwa w formach najbardziej dostosowanych do swoich potrzeb i okoliczności.

§ 5. Czas trwania Związku jest nieograniczony.

§ 6. Związek posługuje się pieczęcią podłużną z napisem „Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej” z zachowaniem obowiązujących przepisów.

**Rozdział 2.
Cele i zadania Związku**

§ 7. 1. Celem Związku jest wspieranie idei samorządu terytorialnego, obrony wspólnych interesów gmin wiejskich oraz dążenie do społeczno-gospodarczego rozwoju gmin wiejskich.

2. Celem Związku jest reprezentacja interesów gmin wiejskich oraz ich mieszkańców.

§ 8. Do zadań Związku należą w szczególności:

- a) reprezentowanie gmin wiejskich na forum ogólnopaństwowym i międzynarodowym,
- b) zajmowanie stanowiska w kwestiach dotyczących ustroju, gospodarki i zasad organizacji gmin,
- c) prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej, informacyjnej i promocyjnej,
- d) delegowanie swoich przedstawicieli do organów i instytucji krajowych i europejskich,
- e) inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących samorządu terytorialnego,
- f) organizowanie programów kształcenia i szkolenia przedstawicieli samorządu terytorialnego, pracowników samorządowych oraz społeczności lokalnych,
- g) prowadzenie działalności naukowej, naukowo-technicznej i oświatowej ukierunkowanej na rozwój umiejętności pracowników samorządowych i mieszkańców gmin

- h) podejmowanie działań wspierających rozwój gmin wiejskich we wszystkich dziedzinach ich działalności,
- i) podejmowania działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
- j) wspieranie rozwoju gospodarczego w tym rozwoju przedsiębiorczości,
- k) podejmowanie działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami,
- l) obrona praw swoich członków oraz innych gmin na ich wniosek,
- m) inne zadania zmierzające do osiągnięcia celów Związku.

§ 9.1. Związek może prowadzić działalność gospodarczą, na ogólnych zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Dochód z działalności gospodarczej Związku służy realizacji celów Statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

3. Szczegółowy przedmiot działalności gospodarczej Związku określi zarząd w drodze uchwały.

4. Prowadzenie działalności gospodarczej odbywa się w formie bezpośredniej na podstawie istniejących struktur lub przez wyodrębnione organizacyjnie i finansowo jednostki zwane "zakładami" na zasadzie rachunku ekonomicznego:

- a) Zakłady są jednostkami organizacyjnymi Związku i podlegają zarządowi,
- b) Zarząd w drodze uchwały powołuje i likwiduje zakład oraz powołuje i odwołuje kierownika zakładu,
- c) Zakres działania oraz zakres uprawnień i obowiązków kierujących zakładem określa regulamin organizacyjny zakładów uchwalany przez zarząd Związku,
- d) Kierownik zakładu jednoosobowo kieruje zakładem, ponosząc za wyniki pracy zakładu odpowiedzialność przed zarządem Związku,
- e) Zarząd ustala rozmiary zatrudnienia oraz wielkość środków przypadających na wynagrodzenia pracowników poszczególnych zakładów.

Rozdział 3.

Członkowie Związku oraz ich prawa i obowiązki

§ 10.1. Członkami Związku mogą być wszystkie gminy wiejskie, również te, które posiadają wspólne organy z gminą o charakterze miejskim.

2. Warunkiem przyjęcia do Związku jest przedstawienie uchwały rady gminy o przystąpieniu do Związku.

§ 11. Członkom przysługuje:

- a) prawo do udziału w Zgromadzeniu Ogólnym z głosem stanowiącym,
- b) czynne i bierne prawo wyborcze do organów Związku,
- c) prawo do zgłoszenia wniosków we wszystkich sprawach dotyczących celów i zadań Związku oraz do przedkładania projektów uchwał,
- d) prawo do pomocy prawnej ze strony Związku w zakresie określonym przez Zarząd,
- e) prawo do korzystania z obiektów i urządzeń będących w dyspozycji Związku na zasadach określonych przez Zarząd,

- f) prawo zwracania się do organów Związku w każdej sprawie, która dotyczy prawa samorządowego oraz problemów rozwojowych jego gminy. Organy Związku zobowiązane są do zajęcia stanowiska w wymienionych sprawach zgodnie z ich wewnętrznymi regulacjami.

§ 12. Członkowie Związku zobowiązani są do:

- a) działania zgodnego z przepisami Statutu,
- b) aktywnego udziału w pracy jego organów,
- c) płacenia składek związkowych, których wysokość dla gmin ustala Zgromadzenie Ogólne proporcjonalnie do liczby ludności w gminie.

§ 13.1. Członkostwo Związku ustaje wskutek:

- a) wystąpienia członka ze Związku,
- b) wykreślenia członka ze Związku.

2. Ustanie członkostwa powoduje wygaśnięcie wszelkich zobowiązań Związku wobec członka.

3. W razie ustania członkostwa, członek zobowiązany jest w terminie ustalonym przez Zarząd do uregulowania wszystkich zobowiązań w stosunku do Związku.

4. W razie ustania członkostwa składki członkowskie przepadają na korzyść Związku.

§ 14.1. Wystąpienie ze Związku dokonuje się w terminie sześciu miesięcy od dnia zgłoszenia pisemnego wypowiedzenia do Zarządu Związku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło wypowiedzenie.

2. Wystąpienie ze Związku Zarząd potwierdza uchwałą.

§ 15.1. Wykreślenie członka ze Związku może nastąpić w przypadku:

- a) gdy członek ze swej winy przez okres dłuższy niż jeden rok nie utrzymuje więzi ze Związkiem,
- b) gdy członek utraci status gminy wiejskiej,
- c) gdy członek zalega z płaceniem składki członkowskiej mimo pisemnego wezwania przez okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- d) gdy członek w poważny sposób naruszy dobre imię Związku.

2. Decyzje o wykreśleniu członka ze Związku podejmuje Zarząd w formie uchwały.

3. Od uchwały o wykreśleniu członka ze Związku przysługuje odwołanie do Zgromadzenia Ogólnego w terminie 30 dni od momentu jej doręczenia.

Rozdział 4 **Organy Związku**

§ 16.1. Organami Związku są:

- a) Zgromadzenie Ogólne,
- b) Zarząd,
- c) Komisja Rewizyjna.

2. Zgromadzenie Ogólne może powołać dodatkowe komisje Związku.

3. Zarząd może powołać zespoły ekspertów oraz radę konsultacyjną jako ciała pomocnicze w realizacji zadań Związku.

§ 17. 1. Zgromadzenie Ogólne jest najwyższym organem Związku.

2. Gmina - członek Związku jest reprezentowana w Zgromadzeniu Ogólnym przez wójta lub burmistrza, lub w jego zastępstwie inną upoważnioną pisemnie osobę.

3. Każdemu członkowi Związku przysługuje w Zgromadzeniu Ogólnym 1 głos.

§ 18.1. Zarząd zwołuje Zgromadzenie Ogólne co najmniej raz do roku w terminie 3 miesięcy od daty otrzymania sprawozdania Komisji Rewizyjnej Związku z kontroli działalności Zarządu Związku. Zwołując Zgromadzenie Ogólne Zarząd Związku wyznacza równocześnie drugi termin Zgromadzenie Ogólnego, jednakże nie wcześniej niż 60 minut po pierwszym terminie Zgromadzenia.

2. Nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne może być zwołane przez Zarząd w każdym czasie.

3. Zarząd jest zobowiązany zwołać nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne także:

a) na żądanie 1/5 członków Związku,

b) na żądanie Komisji Rewizyjnej,

c) gdy liczba członków Zarządu albo Komisji Rewizyjnej spadnie do połowy ogólnej liczby

członków w celu przeprowadzenia wyborów uzupełniających.

4. Żądanie zwołania nadzwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego powinno być złożone na piśmie z podaniem celu jego zwołania.

5. Nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne w trybie ust. 3 i 4 zwołuje Zarząd w terminie półtora miesiąca od daty otrzymania żądania lub stwierdzenia obniżenia liczebności organów, o których mowa w ust 3 lit. c.

6. W wypadku niedotrzymania terminu nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne zwołuje Komisja Rewizyjna w ciągu jednego miesiąca od żądania, w którym stwierdzono fakt niedotrzymania terminu przez Zarząd.

7. W przypadku gdy Zgromadzenie Ogólne zwołane w sposób określony w ust. 1 nie było władne do podejmowania uchwał z powodu braku quorum, o którym mowa w § 20 ust. 1. Zarząd wyznacza nowy termin posiedzenia. W takiej sytuacji Zgromadzenie Ogólne może podejmować uchwały niezależnie od liczby uczestników Zgromadzenia.

§ 19. 1. O czasie, miejscu i porządku obrad Zgromadzenia Ogólnego członkowie Związku powinni być powiadomieni pisemnie na co najmniej jeden miesiąc przed terminem obrad.

2. O czasie, miejscu i porządku obrad nadzwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego członkowie Związku powinni być powiadomieni pisemnie co najmniej 14 dni przed terminem obrad.

3. Projekt porządku obrad Zgromadzenia Ogólnego przygotowuje i przedstawia Zarząd Związku wraz z zaproszeniem na Zgromadzenie

4. Członkowie Związku mogą żądać umieszczenia dodatkowych spraw w porządku obrad Zgromadzenia Ogólnego pod warunkiem wystąpienia z tym żądaniem pisemnie co najmniej na 7 dni przed jego terminem.

5. Uzupełniony porządek obrad Zgromadzenia Ogólnego powinien być podany do wiadomości członków Związku na 3 dni przed terminem obrad na stronie internetowej Związku
6. Za zgodą bezwzględnej większości Zgromadzenia Ogólnego poszerzenie porządku obrad jest możliwe do momentu jego przyjęcia.
7. Zgromadzenie Ogólne może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad.

§ 20. 1. Zgromadzenie Ogólne może podejmować uchwały w wypadku, gdy uczestniczy w nim więcej niż połowa ogólnej liczby członków.

2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, o ile Statut nie stanowi inaczej.

§ 21.1. Głosowanie na Zgromadzeniu Ogólnym odbywa się w sposób jawny, z wyjątkiem wyborów do organów Związku.

2. Na żądanie 1/5 liczby członków obecnych na Zgromadzeniu Ogólnym Zarządza się głosowanie tajne również w innych sprawach objętych porządkiem obrad.

§ 22. 1. Obrady Zgromadzenia Ogólnego prowadzi przewodniczący każdorazowo wybierany spośród przedstawicieli gmin.

2. Szczegółowy tryb obradowania i podejmowania uchwał określa regulamin obrad Zgromadzenia Ogólnego.

3. Zgromadzenie Ogólne jest najwyższą władzą Związku. Do wyłącznych kompetencji Zgromadzenia Ogólnego należy:

- a) kształtowanie działalności programowej Związku,
- b) uchwalanie Statutu Związku, regulaminu obrad Zgromadzenia Ogólnego, ordynacji wyborczej i dokonywanie w nich zmian
- c) wybór i odwoływanie przewodniczącego Związku, Zarządu lub poszczególnych jego członków oraz członków Komisji Rewizyjnej.
- d) uchwalenie budżetu Związku,
- e) uchwalenie wysokości i terminów płatności składek członkowskich i opłat od członków,
- f) przyjmowanie sprawozdań przewodniczącego z działalności Zarządu i rocznego bilansu finansowego, zaopiniowanego przez Komisję Rewizyjną.
- g) ustalenie wysokości diet za udział w posiedzeniach i zasad zwrotu kosztów podróży dla członków Zarządu i komisji,
- h) rozpatrywanie odwołań członków Związku od uchwały Zarządu o wykreśleniu członka Związku i rozpatrywanie skarg i zażaleń członków Związku, dotyczących działalności Związku lub jego organów,
- i) podejmowanie uchwały w sprawie likwidacji Związku.

§ 23.1. Spośród obecnych na posiedzeniu przedstawicieli stowarzyszonych gmin Zgromadzenie Ogólne wybiera przewodniczącego Zarządu Związku na okres czterech lat, w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów, zgodnie z § 20 ust. 1 i § 18 ust. 7

stosuje się odpowiednio. Kandydatów na przewodniczącego zgłaszają członkowie Zgromadzenia Ogólnego.

2. Statut, dokumenty o charakterze programowym, umowy o współpracy i inne ważniejsze dokumenty (zwłaszcza rodzące powstanie zobowiązań prawnych) w imieniu Związku podpisuje przewodniczący lub v-ce przewodniczący Zarządu Związku i jeden członek Zarządu. Zarząd może upoważnić dyrektora biura do składania oświadczeń woli jednoosobowo w sprawach związanych z realizowanymi przez Związek projektami i prowadzeniem bieżącej działalności Związku.

3. Przewodniczącemu Zarządu Związku przysługuje tytuł "Przewodniczącego Związku".

4. Ustanie członkostwa w Zarządzie Związku następuje w wyniku:

- a) śmierci członka Zarządu,
- b) ustąpienia członka Zarządu,
- c) odwołania członka Zarządu, zgodnie z treścią przepisu § 23 ust. 5.
- d) Odwołanie Zarządu Związku lub poszczególnych jego członków przez Zgromadzenie Ogólne następuje w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów na wniosek Komisji Rewizyjnej lub 1/5 członków Związku.

§ 24. Przewodniczący Zarządu Związku z pomocą v-ce przewodniczących kieruje pracą Zarządu.

§ 25.1. Zarząd składa się z 5 - 15 członków wybranych przez Zgromadzenie Ogólne na okres 4 lat, spośród członków Zgromadzenia Ogólnego.

2. Wyborów dokonuje się w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów.

3. Tryb przeprowadzenia wyborów członków Zarządu określa ordynacja wyborcza, uchwalana przez Zgromadzenie Ogólne.

4. Po upływie kadencji ustępujący Zarząd Związku pełni swoje funkcje do czasu wyboru nowego Zarządu Związku.

§ 26.1. Zarząd może podejmować uchwały w przypadku, gdy uczestniczy w nim co najmniej połowa jego składu.

2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów.

3. Członkowie Zarządu i członkowie komisji powoływanych przez Zgromadzenie Ogólne pobierają diety lub ryczałt za udział w posiedzeniach w wysokości ustalonej przez Zgromadzenie Ogólne oraz zwrot kosztów podróży.

§ 27. Zarząd organizuje i zapewnia realizację celów i zadań Związku poprzez podejmowanie następujących uchwał, decyzji i czynności:

- a) wykonywanie uchwał Zgromadzenia Ogólnego,
- b) przygotowywanie projektów dokumentów programowych Związku,
- c) uchwalanie bieżących programów działania Związku,
- d) opracowywanie projektów budżetów Związku,
- e) zwoływanie zwyczajnych i nadzwyczajnych zgromadzeń ogólnych Związku,
- f) podejmowanie uchwał w sprawie członkostwa w Związku,
- g) przyjmowanie darowizn i zapisów na rzecz Związku,

- h) sprawowanie zarządu nad majątkiem Związku,
- i) określanie sposobu wpłacania składek członkowskich na rzecz Związku,
- j) określanie sposobu wykorzystywania nazwy i logo Związku,
- k) tworzenie Biura Związku oraz powoływanie jego dyrektora,
- l) delegowanie członków Zarządu i innych przedstawicieli gmin - członków Związku do reprezentowania Związku w działalności podmiotów krajowych i zagranicznych,
- a) ł) zawieranie umów i porozumień o współpracy krajowej i zagranicznej
- m) powoływanie Sekretarza Generalnego Związku
- n) podejmowanie decyzji w sprawie nabycia lub zbycia majątku nieruchomego i ruchomego,
- o) określanie przedmiotu działalności gospodarczej związku,
- p) uchwalanie regulaminów przewidzianych w statucie,
- q) powoływanie i likwidowanie zakładów oraz powoływanie i odwoływanie kierowników zakładów.

§ 28. 1. Zarząd określa szczegółowe zasady i tryb swojej pracy.

2. Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej raz na kwartał. Zwoływane są przez przewodniczącego Zarządu. Na żądanie czterech z członków Zarządu, zawierające wskazanie porządku obrad, przewodniczący zobowiązany jest zwołać posiedzenie Zarządu w ciągu miesiąca od daty otrzymania żądania. O terminach posiedzeń Zarządu przewodniczący informuje Komisję Rewizyjną.

§ 29.1. Zarząd może powoływać komisje i grupy robocze dla realizacji zadań Związku.

2. Komisje i grupy robocze są powoływane dla zbadania określonej sprawy. Uchwałą Zarządu o powołaniu komisji określa odpowiednio przedmiotowy zakres jej działalności, jej skład oraz termin ukończenia jej prac.

3. Komisje i grupy robocze mogą zwracać się do członków Związku o udzielenie informacji lub przedstawienie dokumentów, dotyczących spraw będących przedmiotem zainteresowania komisji.

4. Komisje i grupy robocze przedkładają sprawozdanie Zarządowi.

§30. Przewodniczący nadzoruje działalność dyrektora Biura Związku i Sekretarza Generalnego.

§ 31. Dyrektor Biura Związku dokonuje czynności z zakresu prawa pracy w odniesieniu do pracowników Biura Związku.

§ 32.1. Zgromadzenie Ogólne wybiera na okres kadencji Komisję Rewizyjną w składzie 5 osób.

2. Komisja Rewizyjna wybiera ze swojego grona przewodniczącego Komisji.

3. Odwołanie Komisji Rewizyjnej lub jej członka przez Zgromadzenie Ogólne przed upływem kadencji następuje w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów.

4. Nie można łączyć funkcji członka Komisji Rewizyjnej z funkcją członka Zarządu.

§ 33.1. Do zadań Komisji Rewizyjnej należy:

- a) kontrola działalności Zarządu, zwłaszcza pod względem celowości gospodarowania w zakresie działalności finansowej Zarządu, jak również zgodności podejmowania zadań z uchwałami Zgromadzenia Ogólnego i z postanowieniami Statutu,
- b) kontrola rocznych sprawozdań za dany rok finansowy oraz formułowanie wniosków w sprawach absolutorium dla Zarządu.

2. Uchwały Komisji Rewizyjnej są podejmowane zwykłą większością głosów, przy obecności ponad połowy jej członków. W przypadku równości głosów decyduje głos przewodniczącego Komisji Rewizyjnej.

3. Szczegółowe zasady i tryb funkcjonowania Komisji Rewizyjnej określa regulamin pracy Komisji uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne.

Rozdział 5.

Majątek Związku

§ 34.1. Majątek Związku stanowią nieruchomości, ruchomości prawa i fundusze.

2. Na dochody Związku składają się między innymi:

- a) składki i opłaty członkowskie,
- b) darowizny, spadki i zapisy, dotacje,
- c) wpływy z działalności statutowej Związku,
- d) wpływy z ofiarności publicznej.

§ 35.1. Podstawą działalności finansowej Związku jest budżet obejmujący wszystkie środki będące w dyspozycji organów Związku. Budżet uchwała Zgromadzenie Ogólne bezwzględną większością głosów obecnych na Zgromadzeniu Ogólnym.

2. Zarząd może upoważnić dyrektora Biura Związku do dysponowania funduszami Związku do wysokości określonej przez Zarząd w zakresie bieżącego funkcjonowania Biura.

3. Z rocznych nadwyżek przychodów nad kosztami działalności Związku tworzony jest fundusz statutowy. Roczne nadwyżki kosztów nad przychodami z działalności Związku umniejszają fundusz statutowy. Zwiększenie i zmniejszenie funduszu statutowego następuje corocznie po zatwierdzeniu sprawozdań finansowych i uchwaleniu budżetu.

Rozdział 6.

Postanowienia końcowe i przejściowe

§ 36. 1. Likwidacja Związku wymaga uchwały Zgromadzenia Ogólnego podjętej bezwzględną większością głosów przy obecności 2/3 przedstawicieli ogólnej liczby członków Zgromadzenia Ogólnego.

2. Po rozliczeniu wierzytelności i długów Związku, majątek Związku ulega podziałowi pomiędzy wszystkich członków, proporcjonalnie do sumy składek członkowskich wniesionych przez każdego członka Związku w całym okresie jego członkostwa.

3. Uchwała Zgromadzenia Ogólnego o likwidacji Związku określa sposób dokonania rozliczeń wierzytelności i długów Związku.

§ 37.1. Niniejszy Statut został uchwalony na Zgromadzeniu członków - założycieli Związku w dniu 20 lutego 1992 r. w Kiekrzu k/Poznania.

2. Statut wchodzi w życie z chwila jego rejestracji.

§ 38.1. Członkowie założyciele po uzyskaniu co najmniej 50-ciu deklaracji członkowskich popartych uchwałami rad gmin zwołują Zgromadzenie Ogólne, na którym zostaną wybrane władze Związku.

2. Wybrane na pierwszym Zgromadzeniu Ogólnym władze Związku zobowiązane są przeprowadzić nowe wybory nie później niż 3 miesiące po terminie wyborów do rad gmin.

§ 39. W sprawach nieuregulowanych niniejszym Statutem zastosowanie mają ogólnie obowiązujące przepisy prawa.